

Μοῦ ῥθαν οἱ δουλειῆς ἀντίζεργα Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἀνάποδα 10, ἀνάστροφα 2, ζεργά, ἀντίθ. βολικά, δεξιά, καλά.

ἀντιζηλεύω Ἀμοργ. Μέσ. ἀντιζηλεύομαι Νάξ. ἀδιζουλεύομαι Νάξ. (Φιλότ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ ρ. ζηλεύω.

Ζηλοτυπῶ, φθονῶ Ἀμοργ. Νάξ. (Φιλότ.): Ὁ δεῖνα μὲ ἀδιζουλεύεται Φιλότ. || Ἄσμ.

Ὅσ' ἄρχοντες τὸν εἶδασιν, ἐντιζηλέρασιν του

Ἀμοργ. Συνών. ζηλεύω. Τὸ μέσ. ἀλληλοπαθῶς: Τὰ παλληκάρια ἤρχισαν ν' ἀδιζηλεύονταίνε κ' ἦτανε φόβος νὰ μὴ σφασθῇ Νάξ.

ἀντίζηλος ἐπίθ. λόγ. σύννηθ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀντίζηλος.

Ἀντίπαλος, ἀνταγωνιστής: Ποίημ.

Βλέπει ἀδύνατα τὰ τόξα | τῶν ἀντίζηλων ἐθνῶν.

ΔΣολωμ. 61

ἀντιζηλώνομαι Κύπρ.

Ἐκ τοῦ μεσν. ἀντιζηλῶ.

Εἰμαι ἀντίζηλος, φθονῶ, μισῶ, ἐχθρεύομαι: Ἀντιζηλώθην του τὸ ἐσκότωσέν τον.

ἀντιζύγι τό, ἀμάρτ. ἀντ'ζύγ' Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀντιζυγος. Πβ. καὶ Κορ. ἔκδ. Ἰσοκρ. 2, 37. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Τὸ ἀντίρροπον βάρος, τὸ σήκωμα, τὰ σταθμὰ Αἰν. Πβ. Κορ. ἐνθ' ἀν. Συνών. βαρίδι, δράμια. 2) Τὸ ἀπόβαρον Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) Συνών. ντάρα.

ἀντίθαμα τό, Βάρν. ἀδίθαμα Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐς. θάμα.

Μεγάλο θαῦμα ἐνθ' ἀν.: Ἄσμ.

Γιὰ δὲς θάμα κὶ ἀδίθαμα ποῦ γίνεται 'ς τὸ γόσμο, νὰ περπατῇ ἡ ζωδανὴ μὲ τὸν ἀποθαμένο

Κρήτ.

ἀντίθεος ὁ, κοιν. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Οἰν.) ἀντίθεος Πόντ. (Κερασ.) ἀντιθεός Πελοπν. (Ἀρκαδ.) κ. ἄ. ἀντιθεός Στερελλ. (Αἰτωλ. κ. ἄ.) ἀδίθεος πολλαχ. ἀδιθέος Κέρκ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀντίθεος.

1) Ὁ ἀντιτιθέμενος τῷ Θεῷ, ὁ ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ, ἄσεβής, ἄπιστος Πόντ. (Κερασ. Οἰν.) Ἡ σημ. καὶ μεταγν.

2) Ὁ κατ' ἐξοχὴν ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ διάβολος κοιν.: Ἀδίθεος εἶσαι, καμένε μου! Ἀπύρανθ. Συνήθως ὑπὸ τῶν χυδαιοτέρων ἐν βλασφημίαις ἐπὶ τὸ εὐφημότερον πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ὀνόματος Θεός: Τὸν ἀντίθεό σου! (μετὰ προτασσομένου ρήματος αἰσχροῦς ἐννοίας) κοιν. Γαπῶ τὸν ἀδίθεό σου, εἶδα μοῦ 'καμες! (τὸ γαπῶ ἀντικαθιστᾷ τὸ αἰσχροῦς ἐννοίας ρῆμα ἐπὶ τὸ εὐφημότερον) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Τιμῶ τὸν ἀδίθεό σου! (τὸ τιμῶ ὡς εἰς τὸ προηγούμενον παρὰδειγμα τὸ γαπῶ) Κέρκ. Μωρέ, τὸν ἀντίθεό σου! αὐτόθ. Λιάλε, τὸν ἀδίθεό σου! Κρήτ. Νὰ πάρουν οἱ διαόλοι τὸν ἀδίθεό σου! Ἀπύρανθ. || Γνωμ. Ὁ ἀντίθεος πρέπει νὰ βρῇ τὸν ἀντίχριστό του γιὰ νὰ σιάξῃ (ἐπὶ κακοῦ ἀνθρώπου ὅστις μόνον πρὸς ἄλλον κακὸν διαπληκτιζόμενος δύναται νὰ ὑποχωρήσῃ) Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Ἦρε ὁ ἀντίθεος τὸν ἀντίχριστο (συνών. τῇ προηγούμενῃ) αὐτόθ. Ὁ ἄθεος θέλει τὸν ἀντίθεο (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Πελοπν. (Λάστ.) Ἡ σημ. καὶ μεταγν. Πβ. Ἠλιοδ. Αἰθιοπ. 47 «ἀλλὰ μοι ἀντίθεός τις ἔοικεν ἐμποδίζειν τὴν πρᾶξιν». Πβ. ἀντίχριστος, ἀντίσταυρος. 3) Ἐπίγειος Θεός, προστάτης, ἀντιλήπτωρ συνήθως μετὰ τοῦ Θεός πρὸς ἀντιδιαστολὴν Ἡπ. Πελοπν.

(Λακων.) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ.): Ἐχει Θεὸς κὶ ἀντίθεο (ἐπὶ τοῦ εὐμοιροῦντος ἰσχυροῦ προστάτου) Ἡπ. Λακων. Νὰ ἔχῃς Θεόν, νὰ ἔχῃς κὶ ἀντίθεον Ἀμισ. Ὅταν κ' ἔδῃ κἀνείς τὸν Θεόν, πρέπει νὰ ἔδῃ ἀντίθεον Κερασ. Ἄν ἔῃς ἐσὺ τὸν Θεόν, ἔχω κ' ἐγὼ ἀντίθεον αὐτόθ.

ἀντίθυρα ἡ, Σύμ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐς. θύρα.

Τὸ ὀπισθεν μέρος τῆς θύρας (διὰ τὴν σημ. τῆς προθ. πβ. ἀντικέφαλο).

ἀντιθύριδο τό, ἀμάρτ. ἀντιθέριδο Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐς. θυρίδι.

Ὅπῃ ἐν τῷ τοίχῳ ὑπολειφθεῖσα ἐκ τῆς τοιχοδομίας ἢ παρεμφερὲς κοίλωμα, ὅπου ἀποθέτουν πρὸχειρά τινα πράγματα: Μέσα 'ς τ' ἀντιθέριδο εἶναι τὸ τριβέλλι.

ἀντίθυρος ὁ, ἀμάρτ. ἀντίθ'ρους Θράκ. (Αἰν.)

Τὸ μεταγν. οὐς. ἀντίθυρος.

Μικρὰ θύρα, μικρὰ κρυφία θύρα. Συνών. παραπόρτι.

ἀν-τίκα ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἄν-τίκα Ἡπ. (Δρόβιαν.) ἀ-τίκα Νάξ. (Γαλανᾶδ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. ἐπιθ. antica θηλ. τοῦ antico.

1) Ἀρχαῖον πρᾶγμα, συνήθως πολύτιμον, κειμήλιον κοιν. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ.): Αὐτὸ εἶναι ἀν-τίκα Κέρκ. Τέτοια πράγματα ποῦ νὰ ἀ-τίκες τὰ φυλάσσει Νάξ. (Γαλανᾶδ.) || Φρ. Τὸ χωράφι εἶν' ἀν-τίκα (μεταφ. ἀρίστης ποιότητος) Ἀνδρ. (Κόρθ.) Ἀν-τίκα πρᾶμα (ἐξαίρετον) Θράκ. (Κομοτ.) Ἀνθρωπος ἀν-τίκα (ἐξαίρετος, καλὸς) Πελοπν. (Πάτρ.) Εἶναι μὲ ἀν-τίκα! (μεταφ. ἐπὶ ἀνθρώπου περιδεξίου, πανούργου, κατ' ἀντίφρ.) κοιν. || Παροιμ. Ἄλλες οἱ ἀν-τίκες τοῦ καστριοῦ κὶ ἄλλες οἱ ἄλλες πέτρες (ἀν-τίκες = ἴσως ἀποκόμματα γλυπτῶν ἔργων, ἐνεπιγράφων πλακῶν ἢ λίθοι ἀρχαίων μνημείων ὅτι ἐπὶ φαινομένων ὁμοίων ὑπάρχει πολλάκις μεγίστη διαφορὰ) Σάμ. β) Παλαιὸς δακτυλιόλιθος γεγλυμμένος καὶ συνήθως δακτυλίδιον φέρον τοιοῦτον δακτυλιόλιθον κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.): Αὐτὸ τὸ δακτυλίδι εἶναι ἀν-τίκα κοιν. Ἀβοῦτο τὸ δακτυλίδ' ἀν-τίκαν ἐν Πόντ. (Χαλδ.) || Φρ. Κρασί - λάδι - νερὸ ἀν-τίκα (ἦτοι διαυγὲς ὡς ὁ δακτυλιόλιθος) Πελοπν. (Κορινθ. Μεσσ.) κ. ἄ. Οὐρανὸς ἀν-τίκα Πελοπν. (Καλάβρυτ.) || Ἄσμ.

Ἀπόψε τό 'δα τ' ὄνειρο 'ς τ' ἔξε 'ς τ' ἔφτα τὴ νύχτα πῶς ἄλλος δὰ σ' ἀγαλασθῇ, ὁλόχρυσή μ' ἀν-τίκα

Κρήτ. γ) Ἀρχαῖον νόμισμα Νίσυρ. Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ.) Χίος: Ἀβοῦτο ἢ παρὰ ἀν-τίκα ἐν (παρὰ = παρὰς) Κοτύωρ. «Εἰς τὴν Νίσυρον πάντοτε εὐρίσκομεν τέτοιες ἀν-τίκες» (Αὐγὴ Δωδεκανησ. 1927 Αὐγούστου σ. 4). Οὐ θησανρὸς εἶναι κλεισμένους μὴ μαλαματένια θύρα 'ς τὴ γῆ. Αὐτὴ ἢ θύρα ἀνοίγ' μοναχὴ τῆς, ἅμα ἀγγίξῃς ἀπάνου τοῦ σιδηρον-χόρταρου κὶ τὴν ἀν-τίκα. Ἡ ἀν-τίκα εἶναι ἓνα ἀρχαῖον ὄβουλον (ἐκ παραδ.) Μακεδ. δ) Σπόγγος προσφυόμενος ἐπὶ θραύσματος ἀγγείου ἢ ἄλλου πράγματος, μετ' αὐτοῦ δὲ τούτου ἀλιευόμενος Σύμ. ε) Εἶδος κεντήματος ἢ ραφῆς περὶ τὴν ὦαν μανδηλίων κττ. (ἴσως ὡς ἀρχαῖου) Θράκ. (Κασταν. Σηλυβρ.): Τρία μαντήλια, τὸ ἓνα μειαξωτό, τὸ ἓνα βατιστέγιο μὲ ἀν-τίκα γυρισμένο Σηλυβρ. Θά 'χῃ ἢ νύφη σαράντα μαντήλια μειαξωτὰ καὶ λινὰ μ' ἀν-τίκα γιὰ μαντηλώματα Κασταν.

2) Συνεκδ. ἐπὶ ἀνθρώπου γηράσαντος ἢ πράγματος παλαιωθέντος σύννηθ. καὶ Πόντ. (Χαλδ.): Τὸ φουστάν' τὸ φορεῖ ἀν-τίκαν ἐν Χαλδ. «Ἐφάγαμεν εἰς τὸ φτωχικόν μου μ' ἀν-τίκες τοῦ ἀγῶνος συντροφευμένοι» ΓΒλαχογιάνν. Ἀρχ. Μακρυγιάνν. 1, 307 3) Ἐπὶ ἀνθρώπου, ὁ ἐμμένων εἰς

